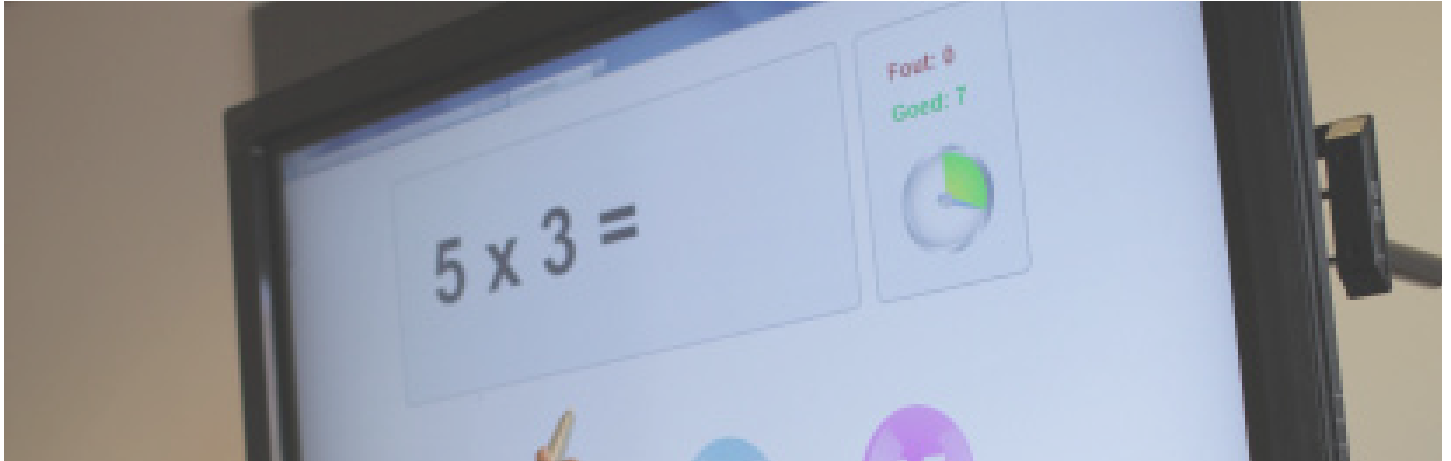

Het kiezen van een nieuwe rekenmethode

Praktische handreikingen voor schoolleiders, intern begeleiders en rekencoördinatoren bij het kiezen van een nieuwe rekenmethode.

Voor u na gaat denken over een nieuwe rekenmethode

Wanneer uw school zich oriënteert op een nieuwe methode staat u voor lastige vragen zoals:

- Hoe kiezen we een nieuwe methode?
- Waar moeten we op letten bij het kiezen van een andere methode?
- Hoe weten we of een nieuwe methode wel tot betere leerlingresultaten zal leiden?
- Hoe ontdekken we welke methode bij onze school past?

Deze kwaliteitskaart geeft u handreikingen om tot een doordachte en verantwoorde methodekeuze te komen. Voor u na gaat denken over de keuze van een nieuwe rekenmethode zult u zich moeten afvragen of een nieuwe methode wel zo'n goede keuze is. Mogelijk zijn er andere aspecten van het rekenonderwijs waarmee u eerst aan de slag moet, zoals de instructievaardigheden van leerkrachten, de kennis van leerlijnen en cruciale leermomenten, de doelen die u zich gesteld heeft of uw visie op wat goed rekenonderwijs is. Deze factoren hebben een grotere invloed op de opbrengsten van het rekenonderwijs dan de methode die uw school gebruikt. Een goede analyse van de resultaten van de afgelopen jaren (aan de hand van een trendanalyse) kan u inzicht geven in de vraag of het rekenonderwijs van uw school op orde is.

Tip (1) Formeer een rekenwerkgroep

Formeer een rekenwerkgroep binnen de school die zich bezighoudt met het keuzetraject. Zorg ervoor dat zowel onder-, midden- als bovenbouw zijn vertegenwoordigd. De werkgroep verdiept zich in recente ontwikkelingen op het terrein van rekenen/wiskunde en informeert het team. Het is van belang dat deze werkgroep (in samenspraak met de directie) kritisch kijkt naar het rekenonderwijs binnen de school op basis van een analyse van de resultaten: is het gegeven onderwijs op orde wat betreft de doelen die gesteld worden, de tijd die aan rekenen besteed wordt, de instructie die gegeven wordt? Of is het zaak om eerst aan de slag te gaan met kwaliteitsproblemen in het rekenonderwijs van de school? Als de uitgangspunten van goed rekenonderwijs gerealiseerd zijn binnen de school, ligt er een helder kader waarbinnen een gefundeerde keuze van een nieuwe methode gemaakt kan worden.

Tip (2) Maak een sterkte-zwakte analyse van het rekenonderwijs binnen uw school

Maak een sterkte-zwakte analyse van het rekenonderwijs binnen uw school. Bepaal op basis daarvan of u eerst aan de slag gaat met de uitgangspunten van goed rekenonderwijs of dat u verder gaat met het kiezen van een nieuwe methode. Kijk vanuit de uitgangspunten die u geformuleerd hebt naar de ervaringen met de huidige methode. Waarover zijn de leraren tevreden en op welke punten zouden zij verandering of verbetering willen? Stel vanuit uw visie op goed rekenonderwijs een criterialijst samen waaraan een nieuwe rekenmethode zou moeten voldoen. Het is belangrijk dat de lijst niet te lang is. Geef eventueel met een sterretje aan welke punten voor uw school zwaarder wegen in de afweging.

Tip (3) Stel vast wat u verstaat onder 'goed rekenonderwijs'

Bepaal gezamenlijk (directie en werkgroep) een visie op rekenen/wiskunde. Wat vindt u voor de school belangrijk? Op welke manier wilt u de leerlingen goed rekenonderwijs geven? Welke accenten legt uw school daarbij? Wat verstaat uw team onder goed reken-/wiskundeonderwijs? Zijn er heldere afspraken en doorgaande lijnen binnen de school? Waar wilt u over enkele jaren staan op het gebied van reken-wiskundeonderwijs? Welke vaardigheden en middelen hebben de leraren nodig om goed rekenonderwijs te realiseren?

Tip (4) Bestudeer de algemene uitgangspunten van de nieuwe rekenmethoden

Bestudeer de algemene uitgangspunten en de visie van de nieuwe methoden op goed reken/wiskundeonderwijs, de doelen die geformuleerd zijn per blok, per half jaar en per jaar, de opbouw van de leerlijnen, het instructiemodel dat gehanteerd wordt, de manier waarop de verlengde instructie ingevuld wordt (naadloos aansluitend bij de instructie), de wijze waarop automatisering een plaats in de methode heeft (inclusief de toetsen), de wijze waarop de referentieniveaus zijn uitgewerkt in de bovenbouw en de keuzes die daarin gemaakt worden.

Tip (5) Kies twee of drie rekenmethoden die u beter wilt leren kennen

Op basis van de visie en gemaakte sterkte-zwakke analyse van de huidige methode worden de methoden geselecteerd. Wanneer er twee of drie methodes geselecteerd zijn, is het belangrijk dat ook meer specifieke punten bestudeerd worden. Bestudeer de geselecteerde methodes nader door een specifieke leerlijn te kiezen. Bekijk de opbouw van de leerlijn en de wijze waarop een en ander aan leerlingen wordt aangeleerd. In hoeverre wordt er gekozen voor één vaste strategie of juist voor meerdere oplossingswijzen? Hoe wordt hierbij onderscheid gemaakt tussen zwakke, gemiddelde en sterke rekenaars? Hoe wordt dit in de bovenbouw uitgewerkt in de keuzes die gemaakt worden voor zwakke rekenaars? Wanneer worden er voor deze leerlingen aanpassingen in de leerlijn gemaakt en hoe definitief zijn die? Wat past hierin het beste bij de visie van de school?

Tip (6) Probeer een blok uit een methode uit

Kies verschillende onderwerpen voor verschillende bouwen of leerjaren (bijvoorbeeld rekenen tot 10, rekenen tot 100, tafels van vermenigvuldiging,

breuken, verhoudingen en procenten) en probeer in elke bouw een blok uit. Neem hiervoor de tijd!

Tip (7) Informeer naar gebruikerservaringen van andere scholen

Informeert bij scholen naar hun ervaringen met de methoden die u overweegt aan te schaffen. Doe dit bij scholen die door u worden geselecteerd (en dus niet de scholen die de uitgever u adviseert).

Tip (8) Bespreek de resultaten van uw methode-analyse, de ervaringen van uw collega's met de blokken die zij hebben uitprobeerde en de gebruikerservaringen van andere scholen

Maak een overzicht van de gebruikerservaringen en sterke en zwakke punten. Spiegel dit aan de visie en ontwikkeling van de school.

Tip (9) Informeer of de methode al helemaal verschenen is

Schaf nooit een methode aan die nog niet volledig verschenen is. U hebt dan namelijk nog geen zicht op de manier waarop datgene dat beloofd is in de methode ook daadwerkelijk wordt waar gemaakt. Wacht rustig nog een jaar tot de methode wel volledig verkrijgbaar is. Bespreek intern welke groepen er in het nieuwe schooljaar starten met de nieuwe methode.

Tip (10) Bereid de invoering van een nieuwe rekenmethode grondig voor

Werken met een nieuwe rekenmethode is vaak even wennen. Daarom is het belangrijk dat van te voren ook nagedacht wordt over de implementatie van de methode. U zult de methode moeten leren kennen. Daarvoor is het belangrijk dat alle leerkrachten de handleiding grondig doornemen en is het zaak hier ook als team aandacht aan te besteden.

Colofon

Deze Kwaliteitskaart Het kiezen van een nieuwe rekenmethode is samengesteld door Pauline van Vliet en is een uitgave van School aan Zet. Voor vragen rond de handreikingen en kwaliteitskaarten kunt u contact opnemen met School aan Zet: Gea Spaans, secretariaat@schoolaanzet.nl.

KKKNR0612

© Buiten het downloaden zijn alle rechten op dit product voorbehouden aan:

KWALITEITSKAART